

מסכת יבמות -- כללים ומושגים

אמר קרא (ויקרא י"ט, כ"ט) כי כל (אישה) אשר יעשה מכל התועבות וגו' טעמא דכתב רחמנא עליה הא לאו הכי ה"א אחות אשה מייבמת מאי טעמא דאמרין אתי עשה ודחי לא תעשה	יבמות ג:ב
טעמא דכתב רחמנא את שבתותי תשמורו הא לאו הכי דחי לא לאו דמחמר ואפילו הכי לא דחי ואלא דקיימא לן דאתי עשה v ודחי ל"ת	יבמות ו:א
לדבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש שאי אתה יכול להחזירו לכללו עד שיחזירו לך הכתוב בפירוש דתניא דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש אי אתה רשאי להחזירו לכללו עד שיחזירו לך הכתוב בפירוש	יבמות ז:א
רבא אמר ערוה לא צריכא קרא דאין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת	יבמות ח:א
וחכ"א אחת זו ואחת זו אסורה אלא מה אני מקיים אחרי הוטמאה לרבות סוטה שנסתרה ומאי נסתרה נבעלה ואמאי קרי ליה נסתרה לישנא מעליא נקט	יבמות י"א:ב
רבא אמר טעמייהו דבית שמאי דאין איסור חל על איסור תינח היכא דנשא מת ואחר כך נשא חי לא אתי איסור אחות אשה וחייל איסור אשת אח אלא נשא חי ואחר כך נשא מת אחות אשה קדים כיון דלא אתי איסור אשת אח וחייל איסור אחות אשה הויא לה צרת ערוה שלא במקום מצוה ושריא	יבמות י"ג:ב
אין משגיחין בבת קול	יבמות י"ד:א
תניא כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אין דוחה את השבת	יבמות י"ד:א
א"ר אסי עובד כוכבים שקידש בזמן הזה חוששין לקדושין שמא מעשרת השבטים הוא והא כל דפריש מרובא פריש בדוכתא דקביעי	יבמות ט"ז:ב
דאסור לבטל מצות יבמין	יבמות י"ז:ב
כלל אר"ש כל שהלידה קודמת לנשואין לא חולצת ולא מתייבמת נשואין קודם ללידה או חולצת או מתייבמת	יבמות י"ט:א
אילימא אנוולד לו אח ואח"כ עשה בה מאמר הא אמרת בנוולד ולבסוף ייבם לא פליג ר"ש אלא אעשה בה מאמר ואח"כ נולד לו אח חלץ לבעלת מאמר לא נפטרה צרה מ"ט משום דהואי צרה ודאי ובעלת מאמר ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי	יבמות י"ט:ב
כלל אמרו ביבמה כל שהיא איסור ערוה לא חולצת ולא מתייבמת	יבמות כ:א
איסור מצוה ואיסור קדושה חולצת ולא מתייבמת	יבמות כ:א
ותני לא שנא מן הנשואין ולא שנא מן האירוסין בשלמא מן הנשואין עשה ולא תעשה ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה אלא מן האירוסין לא תעשה גרידא הוא יבא עשה וידחה לא תעשה	יבמות כ:א
כל העולה לייבום עולה לחליצה וכל שאין עולה לייבום אינו עולה לחליצה	יבמות כ:א
חייבי לאוין תפסי בהו קדושין חייבי כריתות לא תפסי בהו קדושין	יבמות כ"ב:ב
כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה את לא תעשה הכא נמי אפשר בחליצה דמקיים עשה ולא תעשה	יבמות כ"ב:ב

מסכת יבמות -- כללים ומושגים

יב

באלמנה מן הנשואין כולי עלמא לא פליגי דלא פטרה **דאין עשה דוחה** לא תעשה ועשה כי פליגי באלמנה מן הארוסין מ"ד פוטרת אתי עשה ודחי את לא תעשה ומאן דאמר אינה פוטרת לא אתי עשה ודחי את לא תעשה כיון דאפשר בחליצה

יבמות
כא:א

וגר שנתגייר כקטן שנולד דמי

יבמות
כב:א

נאמר כאן יקום על שם אחיו ונאמר להלן (**בראשית מח, ו**) על שם אחיהם יקראו בנחלתם מה שם האמור להלן נחלה אף שם האמור כאן לנחלה ולא ימחה שמו פרט לסריס ששמו מחוי אמר רבא אע"ג דבכל התורה כולה **אין מקרא** יוצא מידי פשוטו הכא אתאי גזרה שוה אפיקתיה מפשטיה לגמרי ואי לאו גזרה שוה הוה אמינא שם שם ממש

יבמות
כד:א

אדם קרוב אצל עצמו

יבמות
כה:ב

ואין אדם משים עצמו רשע

יבמות
כה:ב

ומשום דקסבר **אסור לבטל מצות יבמין** דלמא אדמייבם חד מיית אידך וקמבטל מצות יבמין אי הכי תלתא נמי לא מיבעיא קאמרינן לא מיבעיא תלתא דודאי בטלה מצות יבמין אבל ד' למיתה לא חיישינן קמ"ל

יבמות
כז:א

הכא כלל ולימא ליה גזירה שמא ימות **ואסור לבטל מצות יבמין**

יבמות
כח:א

אמר רב יהודה אמר רב **כל יבמה** שאין אני קורא בה בשעת נפילה (**דברים כה, ה**) יבמה יבא עליה הרי היא כאשת אח שיש לה בנים ואסורה מאי קמ"ל תנינא הרי זו אסורה עליו עולמית הואיל ונאסרה עליו שעה אחת

יבמות
ל:א

מר ליה רבא מה נפשך אי ביאת מעוברת שמה ביאה חליצת מעוברת שמה חליצה ואי ביאת מעוברת לא שמה ביאה חליצת מעוברת נמי לא שמה חליצה דהא קי"ל **דכל העולה ליבום** עולה לחליצה וכל שאין עולה ליבום אינו עולה לחליצה

יבמות
לא:א

וחליצת מעוברת לא שמה חליצה וביאת מעוברת לא שמה ביאה

יבמות
לו:א

הוי ממון המוטל בספק **וממון המוטל בספק חולקין**

יבמות
לז:ב

אמר רבה אידי ואידי דנפלה כשהיא נשואה וזיקת נשואה עושה ספק נשואה רישא דאיהי קיימא הוה לה איהי ודאי ואינהו ספק **ואין ספק מוציא מידי ודאי**

יבמות
לח:ב

והא הכא יורשי האב ודאי וב"ח ספק וקאתי ספק ומוציא מידי ודאי קסברי ב"ש **שטר העומד** לגבות כגבוי דמי

יבמות
לח:ב

בראשונה שהיו מתכוונין לשם מצוה **מצות יבום** קודמת למצות חליצה ועכשיו שאין מתכוונין לשם מצוה אמרו מצות חליצה קודמת למצות יבום

יבמות
לט:ב

אין הלכה כר' יהודה א"ל אלא כמאן כרבנן פשיטא **יחיד ורבים** הלכה כרבים

יבמות
מ:א

מקרא זה (**דברים כה, ז**) אם לא יחפוץ הא אם חפץ יבם **כל העולה** לייבום עולה לחליצה

יבמות
מא:ב

אמר רבי יוחנן הלכה כרבי יוסי והאמר ר' יוחנן **הלכה כסתם משנה** ותנן כל הנשים לא ינשאו ולא יתארו עד שיהו להם שלשה חדשים אחת בתולות ואחת בעולות

יבמות
מב:ב

אמר קרא (**דברים כה, ז**) אם לא יחפוץ הא חפץ ייבם **כל העולה ליבום** עולה לחליצה כל שאין עולה לייבום אין עולה לחליצה

יבמות
מד:א

דאמר שמעון התימני **אין ממזר מחייבי לאוין** נהי דממזר לא הוי פגום מיהא הוי מק"ו מאלמנה ומה אלמנה לכ"ג שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום

יבמות
מד:ב

דאמר ר' יהושע **אין ממזר** מחייבי כריתות

יבמות
מד:ב

רבי שמעון בן יהודה אומר **אין ממזר אלא** ממי שאיסורו איסור ערוה וענוש כרת

יבמות
מה:א

לעולם אין גר עד שימול ויטבול וכיון דלא טביל עובד כוכבים הוא

יבמות
מו:א

מסכת יבמות -- כללים ומושגים

והאמר רב שמואל בר רב יצחק משמ' דרב כל הנאכל כמות שהוא חי אין בו משום בשולי עובדי כוכבים	יבמות מו:א
דאמר רב שמואל בר רב יצחק משמ' דרב כל שאין עולה על שולחן מלכים לאכול בו את הפת אין בו משום בשולי עובדי כוכבים	יבמות מו:א
יחיד ורבים הלכה כרבים	יבמות מו:ב
אמר ר' יוחנן הלכה בין בארץ בין בח' צריך להביא ראיה פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים	יבמות מז:א
גר שנתגייר כקטן שנולד דמי	יבמות מח:ב
איזהו ממזר כל שאר בשר שהוא בלא יבא דברי ר' ע שמעון התימני אומר כל שחייבים עליו כרת בידי שמים והלכה כדבריו ורבי יהושע אומר כל שחייבין עליו מיתת בית דין	יבמות מט:א
רבן גמליאל אומר אין גט אחר גט ולא מאמר אחר מאמר ולא בעילה אחר בעילה ולא חליצה אחר חליצה וחכמים אומרים יש גט אחר גט ויש מאמר אחר מאמר	יבמות נא:
רבן גמליאל אומר אין גט אחר גט ולא מאמר אחר מאמר ולא בעילה אחר בעילה ולא חליצה אחר חליצה וחכמים אומרים יש גט אחר גט ויש מאמר אחר מאמר	יבמות נא:
ת"ר כיצד אר"ג אין גט אחר גט שתי יבמות שנפלו לפני יבם אחד ונתן גט לזו וגט לזו ר"ג אומר חולץ לראשונה ואסור בקרובותיה ומותר בקרובות שניה וחכמים אומרים נתן גט לזו ואסור בקרובות שתיהן וחליצה לאחת מהן	יבמות נא:א
כן אתה אומר בשני יבמים ויבמה אחת כיצד אמר ר"ג אין מאמר אחר מאמר שתי יבמות שנפלו לפני יבם אחד ועשה מאמר בזו ומאמר בזו רבן גמליאל אומר נותן גט לראשונה וחולץ לה ואסור בקרובותיה ומותר בקרובות שניה וחכמים אומרים נותן גט לשתיהן ואסור בקרובות שתיהן וחליצה לאחת מהן	יבמות נא:א
בשלמא לרבי יוחנן דאמר כולה ביתא בלאו קאי איצטריך לאשמועינן דאין קדושין תופסין בחייבי לאוין	יבמות נא:
אלא לר"ל דאמר כולה ביתא בכרת קאי איצטריך לאשמועינן דאין קדושין תופסין בחייבי כריתות	יבמות נא:
מר לך ר"ל וליטעמיך סיפא דקתני בעל ועשה מאמר איצטריך לאשמועינן דאין קדושין תופסין באשת איש	יבמות נא:
ודלמא לאחר מיתת בעלה מצוה בחיי בעלה רשות אי נמי לאחר מיתת בעלה אין בחיי בעלה לא ולאו הבא מכלל עשה עשה	יבמות נד:ב
דלמא אין לה בנים אסורה לעלמא ושריא ליבם יש לה בנים שריא לעלמא ושריא ליבם אי נמי אין לה בנים מצוה יש לה בנים רשות אי נמי אין לה בנים אין יש לה בנים לא ולאו הבא מכלל עשה עשה כתב קרא אחרינא (ויקרא כ, כא) ערות אחיו גלה ואימא אשת אח מן האם כאשת אח מן האב מה אשת אח מן האב לאחר מיתת בעלה שריא אף אשת אח מן האם לאחר מיתת בעלה שריא	יבמות נה:א
מתיב רבי זירא (במדבר ה, יג) והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה ואי זו זו אשת כהן ולאו הבא מכלל עשה עשה	יבמות נו:ב
קא פסיק ותני לא שנא מן האירוסין ולא שנא מן הנשואין בשלמא מן הנשואין עשה ולא תעשה הוא ואין עשה דוחה ל"ת ועשה אלא מן האירוסין יבא עשה וידחה את לא תעשה גזירה ביאה ראשונה אטו ביאה שנייה	יבמות סא:
דכתיב (הושע ד, ז) אכלו ולא ישבעו הזנו ולא יפרוצו כל ביאה שאין בה פירצה אינה אלא בעילת זנות	יבמות סא:ב
איתמר היו לו בנים בהיותו עובד כוכבים ונתגייר ר' יוחנן אמר קיים פריה ורביה וריש לקיש אמר לא קיים פריה ורביה רבי יוחנן אמר קיים פריה ורביה דהא הווי ליה וריש לקיש אמר לא קיים פריה ורביה גר שנתגייר כקטן שנולד דמי	יבמות סב:א
אמר שמואל יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם ב"ד מעמידין להם אפוטרופוס ובורר להם חלק יפה הגדילו יכולין למחות ורב נחמן דידיה אומר הגדילו אין יכולין למחות דא"כ מה כח ב"ד יפה	יבמות סז:ב
רבי יוסי אומר כל שזרעו פסול פוסל כל שאין זרעו פסול אינו פוסל	יבמות סח:א
רשב"ג אומר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאין אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו	יבמות סח:א

מסכת יבמות -- כללים ומושגים

אי מההיא הוה אמינא לא הבא מכלל עשה עשה כתב רחמנא האי ללאו לאו ויקרא כב, י מוכל זר לא יאכל קדש נפקא	יבמות סח:א
ולרבי עקיבא דאמר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין	יבמות סט:א
דאמר מר עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית	יבמות סט:א
הא רבה הוא דאמר כל בדאורייתא לא שנא איסור לאו ולא שנא איסור כרת קשיא רב אשי אמר סיפא משום דהוי ליה דבר שיש לו מתירין וכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל	יבמות פב:א
מאי איריא דתני נשא ליתני קידש וכו' טעמא דנשא דהוה ליה עשה ולא תעשה אבל קידש אתי עשה ודוחה לא תעשה והא כולה פירקין עשה ולא תעשה הוא ולא אתי עשה ודחי לא תעשה	יבמות פד:א
ומפני מה אמרו שניות מדברי סופרים אין להן כתובה מפני שהוא כשר והיא כשרה וכל מקום שהוא כשר והיא כשרה קנסו אותה כתובה רבי אומר הללו דברי תורה ודברי תורה אין צריכין חיזוק והללו דברי סופרים ודברי סופרים צריכין חיזוק	יבמות פה:ב
היכי דמי אילימא דאתו תרי ולא קא מכחיש להו קרא למה לי אלא לאו וכי לא קא מכחיש ליה מהימן ש"מ עד אחד נאמן וממאי דמשום דמהימן דלמא משום דקא שתיק ושתיקה כהודאה דמיא	יבמות פז:ב
מ"ט קא מחייבי רבנן אילימא משום דמהימן והא תרי בעלמא דאע"ג דקא מכחיש להו אינהו מהימני וקא פטרי רבנן אלא לאו משום דאישתיק ושתיקה כהודאה דמיא	יבמות פח:א
אלא סברא היא מידי דהוה אחתיכה ספק של חלב ספק של שומן ואתא עד אחד ואמר ברי לי דשומן הוא דמהימן מי דמי התם לא איתחזק איסורא הכא איתחזק איסורא דאשת איש ואין דבר שבערוה פחות משנים	יבמות פח:א
אלא סברא היא מידי דהוה אחתיכה ספק של חלב ספק של שומן ואתא עד אחד ואמר ברי לי דשומן הוא דמהימן מי דמי התם לא איתחזק איסורא הכא איתחזק איסורא דאשת איש ואין דבר שבערוה פחות משנים	יבמות פח:א
כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים ואין דבריו של אחד במקום שנים	יבמות פח:ב
ר' נחמיה אומר כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות ועשו שתי נשים באשה אחת כשני אנשים באיש אחד אבל שתי נשים באיש אחד כפלגא ופלגא דמי	יבמות פח:ב
מנין שהפקר ב"ד היה הפקר שנא' (עזרא י, ח) כל אשר לא יבא לשלשת הימים בעצת השרים והזקנים יחרם כל רכושו והוא יבדל מקהל הגולה	יבמות פט:ב
אי זהו מת מצוה כל שאין לו קוברין	יבמות פט:ב
ת"ש בטלו מבוטל דברי רבי רבן שמעון בן גמליאל אומר אינו יכול לא לבטלו ולא להוסיף על תנאו א"כ מה כח ב"ד יפה	יבמות צב:
מאן דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושין	יבמות צב:
כל עריות שבתורה אין צריכות הימנו גט חוץ מאשת איש שניסת על פי ב"ד	יבמות צא:א
תא שמע כל עריות שאמרו פוטרות צרותיהן הלכו צרות ונישאו ונמצאו אלו אילונית תצא מזה ומזה	יבמות צא:ב
ת"ר זו דברי ר"ע שהיה אומר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין אבל חכמים אומרים אין ממזר מיבמה	יבמות צב:א
דהא שמעינן ליה לרבי עקיבא דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם	יבמות צב:ב
כל עריות שבתורה אין צריכות הימנו גט חוץ מאשת איש שנשאת על פי ב"ד ור"ע מוסיף אף אשת אח ואחות אשה	יבמות צד:ב
כר"ג דאמר אין מאמר אחר מאמר	יבמות צה:א
לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול וקטן אחר קטן אבל גדול אחר קטן מהני לרבנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקטן אחר קטן אבל קטן אחר גדול לא מהני	יבמות צז:א

מסכת יבמות -- כללים ומושגים

לר"ג דאמר אין גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גט וקטן אחר קטן אבל גדול אחר קטן מהני לרבנן דאמרי יש גט אחר גט ה"מ בגדול אחר גדול או בקטן אחר קטן אבל קטן אחר גדול לא מהני	יבמות צו:א
בן עזאי אומר יש מאמר אחר מאמר בשני יבמין ויבמה אחת ואין מאמר אחר מאמר בשתי יבמות ויבם אחד ומ"ט גר שנתגייר כקטן שנולד דמי תנן הגירות שנתגיירו בניה עמה לא חולצין ולא מייבמין	יבמות צו:ב יבמות צו:ב
אמר רב הונא אמר רב כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו חליצה מעושיית וגט מעושה זימנין כשר וזימנין פסול הא דאמר רוצה אני הא דלא אמר רוצה אני דתניא (ויקרא כב, יח) יקריב אותן מלמד שכופין אותו יכול בעל כרחו ת"ל לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני וכן אתה מוצא בגיטי נשים כופין אותו עד שיאמר רוצה אני	יבמות צח:א יבמות ק"א
אמרו להם ב"ה לבית שמאי ממאנת והיא קטנה אפילו ד' וה' פעמים אמרו להם ב"ש אין בנות ישראל הפקר אלא ממאנת וממתנת עד שתגדיל ותמאן ותנשא	יבמות קז:א
לא פלוג רבנן ובית הלל מידע ידעי דנישואי קטנה דרבנן נינהו רבה רב יוסף דאמרי תרוייהו טעמא דבית שמאי לפי שאינ אדם עושה בעילתו בעילת זנות	יבמות קז:א
שאינ אדם טורח בסעודה ומפסידה	יבמות קז:א
זה הכלל כל שיצתה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון	יבמות קח:ב
כל הבועל על דעת קדושין הראשונים הוא בועל	יבמות ק"א
יותר משהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא	יבמות קיג:א
אינו דומה האיש המגרש לאשה המתגרשת שהאשה יוצאת לרצונה ושלא לרצונה והאיש אינו מוציא אלא לרצונו	יבמות קיג:ב
ת"ש עובד כוכבים שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שביתתו עליהם קטן הבא לכבות אומרים לו אל תכבה שביתתו עליהם	יבמות קיד:א
דאמר רב המנונא אשה שאמרה לבעלה גירשתני נאמנת חזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה באומרת גירשתני בפני פלוני ופלוני ושאלנא ואמרו לא היו דברים מעולם	יבמות קטז:א
כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דעות	יבמות קיז:ב
בעא מיניה רבא מרב נחמן המזכה גט לאשתו במקום יבם מהו כיון דסניא ליה זכות הוא לה וזכין לאדם שלא בפניו או דלמא כיון דזימנין דרחמא ליה חוב הוא לה ואין חבין לאדם שלא בפניו	יבמות קיח:ב
בעא מיניה רבא מרב נחמן המזכה גט לאשתו במקום יבם מהו כיון דסניא ליה זכות הוא לה וזכין לאדם שלא בפניו או דלמא כיון דזימנין דרחמא ליה חוב הוא לה ואין חבין לאדם שלא בפניו	יבמות קיח:ב
תא שמע דאמר ריש לקיש טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו	יבמות קיח:ב
הלך אחר רוב נשים ורוב נשים מתעברות ויולדות	יבמות קיט:א
אדם אינו מטמא עד שתצא נפשו אפילו מגוייד ואפי' גוסס	יבמות קכ:ב
היכי משכחת לה במסיח לפי תומו	יבמות קכא:ב

אמר רב כהנא פונדקית עובדת כוכבים היתה **ומסיחה לפי תומה** היתה זה מקלו וזה תרמילו וזה קבר שקברתיו בו

יבמות
קכב:ב